

Sosiaali- ja terveysministeriö

kirjaamo.stm@gov.fi

Asia Lausunto Sosiaali- ja terveysministeriön pyynnöstä selvitystyöryhmien raporttiin ”Selvitys hammaslääketieteen erikoisaloiden ja erikoistumiskoulutuksen uudistamisesta ja suu- ja leukakirurgian erikoisaloista.”

Selvitys on laaja ja siinä on käyty läpi perusteellisesti hammaslääketieteen erikoisaloiden ja erikoistumiskoulutuksen sekä suukirurgian koulutuspolkujen nykytilaa ja uudistamistarpeita. Selvityksessä on huomioitu sekä kansalliset että kansainväliset näkökulmat ja pohdittu uudistamisen etuja ja mahdollisia haasteita kattavasti.

Kliinisten ja diagnostiikan hammashoidon painotusalojen erottelu omiksi erikoisaloikseen on kannatettavaa selvityksessä mainituin perustein. Samalla se selkeyttäisi ja vahvistaisi olemassa olevaa käytäntöä. Tällä hetkellä jo käytetään käsitteitä parodontologian erikoishammaslääkäri, proteetikko jne. Painotusalojen erottelu omiksi erikoisaloikseen mahdollistaisi paremmin myös koulutus- ja palvelutarpeisiin vastaamisen. Erikoistumisvakanssien kohdentaminen alueellisesti toisi erikoisalan osaamista hyvinvointialueille.

Suulääketieteen erikoisalan perustaminen on kannatettavaa selvityksessä mainittujen perusteiden lisäksi myös suun terveydenhuollon ja yleislääketieteen yhtenäisyyden ja yhteistyön vahvistamiseksi. Kuten selvityksessä mainitaan, suulääketiede voisi olla verrannollinen erikoistumisala yleislääketieteen kanssa. Koulutuksessa voitaisiin myös hyödyntää osin samoja opintojaksoja, esim. potilaan kohtamisen ja kokonaisvaltaisen moniammatillisen hoidon osalta. Koulutusohjelman suunnittelussa voidaan ja on tarpeen hyödyntää yleislääketieteen kokemuksia.

Tämä erikoisala ei poista tarvetta siihen, että peruskoulutuksen suulääketieteen koulutusta on edelleen vahvistettava.

Kahden vuoden työkokemus on syytä säilyttää. Etenkin perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yksiköissä työskentelevät erikoishammaslääkärit tarvitsevat kokemusta palvelujärjestelmän kokonaisuudesta ja eri hammaslääketieteen osaamisalueista. Tämä ei kuitenkaan välttämättä edellytä kliinistä työskentelyä. Kliinisen työn vaateen poistamisella olisi etua erityisesti tilanteissa, jossa vastavalmistunut hammaslääkäri ei pysty syystä tai toisesta tekemään kliinistä työtä. Tällöin hän voisi hakeutua ei-kliinisille erikoisaloille ja hyödyntää peruskoulutuksensa jatkokoulutuksen myötä.

Työryhmän ehdotus siitä, että terveydenhuollon erikoislääkäri ja -hammaslääkäri koulutuksen yhtenäistämistä selvittelevää perustetaan erillinen työryhmä, on erittäin kannatettava.

Suukirurgian erikoisalan vaatimus kaksoiskoulutuksesta, lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta, vaatisi lainsäädännöllisiä muutoksia, kuten selvityksessä mainittiin. Asiaa on hyvä selvittää. Mikäli päädytään kaksoistutkintovaatimukseen, on

huomioitava se, miten perusterveydenhuollon tasoiset suukirurgian palvelut jatkossa varmistetaan. Lääkäri- ja hammaslääkäritutkinnon suorittaneiden suu- ja leukakirurgien työkenttä on pääosin erikoissairaanhoidossa, suurissa kaupungeissa ja yliopistosairaaloissa. Tällä hetkellä valtaosa Suomen muissa sairaaloissa toimivista suu- ja leukakirurgista on yhden tutkinnon omaavia.

Perusterveydenhuollon yksiköissä on tarvetta nimenomaan dentoalveolaari-kirurgialle ja alan osaajista on monella alueella vajausta. Hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinto ja suu- ja leukakirurgian erikoistumiskoulutukseen nykyisellään kuuluva 60 op lääketieteen opintoja tuottaa tähän tehtävään soveltuvia erikoishammaslääkäreitä. Viime vuosina on ainakin Oulun alueella valmistunut entistä enemmän kliinisen alan erikoishammaslääkäreitä, jotka ovat sivuosa-alueenaan suorittaneet suu- ja leukakirurgian ja työskentelevät pääosin suukirurgin tehtävässä. Tämä on nähty vaihtoehtoisena koulutuspolkuna suukirurgin tehtävään erityisesti perusterveydenhuollon tarpeita varten. Voisi olla tarpeen selvittää myös tämän ryhmän työllistymistä?

Selvitetään mahdollisuus erikoishammaslääkärikoulutuksessa oleville suorittaa tarvittaessa lääketieteen lisensiaatin tutkinto

Mitä tässä kohtaa tarkoittaa 'tarvittaessa' ja kenen tarvetta tässä tarkoitetaan? Lääketieteen lisensiaatin tutkinto on ollut mahdollista suorittaa jo aiemmin osassa yliopistoja.

Erikoislääkärien työllistymistä selvittäessä olisi erityisesti tarpeen selvittää paitsi sitä, miten lääketieteen lisensiaatin tutkinnon suorittaminen on vaikuttanut tulevaan työllistymiseen myös sitä, kuinka moni näistä hammaslääkäreistä on siirtynyt sellaiseen lääkärin työhön, jossa hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinto ja kyseinen suu- ja leukakirurgian erikoistumiskoulutus ei olisi ollut tarpeen.

Erikoistumiskoulutuksen uudistamisessa olisi myös selvittävää sitä, miten koulutuksen laatu ja vaadittava ohjaus varmistetaan. Päteviä ohjaajia on rajallisesti ja he toimivat pääosin suurissa kaupungeissa. Digitaalisten palvelujen, etäohjauksen ja -konsultaatioiden sekä kansallisten voimavarojen yhdistäminen olisi hyödynnettävä, jotta erikoistumiskoulutuksen kautta olisi mahdollista saada erikoishammaslääkäreitä myös suurten kaupunkien ja yliopistosairaaloiden ulkopuolelle.

Päivi Harju
Palvelualuejohtaja, ylihammaslääkäri

Terhi Nevala
Johtajaylilääkäri

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue